EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 23.7.2007
KOM(2007) 438 lõplik

2007/0153 (CNS)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Ühenduse ja Serbia Vabariigi vahelise tagasivõtulepingu allakirjutamise kohta

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Ühenduse ja Serbia Vabariigi vahelise tagasivõtulepingu sõlmimise kohta

(komisjoni esitatud)

SELETUSKIRI

I. Poliitiline ja õiguslik raamistik

Ebaseadusliku sisserändega seotud küsimuste olulisust Serbia Vabariigi ja ka teiste Lääne-Balkani riikide jaoks toonitati veel kord Thessalonikis 21. juunil 2003 toimunud ELi ja Lääne-Balkani riikide tippkohtumise järeldustes. Tippkohtumisel kinnitati ka Lääne-Balkani riikide Euroopa Liiduga lõimumise perspektiivi. Vastavalt kõnealusele dokumendile sõltub dialoog viisaküsimustes muu hulgas võitlusest ebaseadusliku sisserände vastu. Tagasivõtmise küsimuses on Thessaloniki tegevussuunistes kirjas ELi võetud kohustus koostada ja sõlmida tagasivõtuleping kõigi piirkonna riikidega. Lisaks sellele kutsuti tegevussuunistes Serbia Vabariiki ja teisi Lääne-Balkani riike üles võtma kõik vajalikud meetmed, et hõlbustada lepingu sõlmimist ja tagada sellise lepingu rakendamine.

13. novembril 2006 volitas üldasjade ja välissuhete nõukogu ametlikult komisjoni läbi rääkima Serbia Vabariigiga tagasivõtulepingu üle. Läbirääkimissuunised sõlmimaks tagasivõtulepingud teiste Lääne-Balkani riikidega võttis nõukogu vastu samal päeval. 2006. aasta novembris edastas komisjon Euroopa Ühenduse ja Serbia Vabariigi vahelise lepingu eelnõu Serbia ametiasutustele. Läbirääkimised käivitati 30. novembril 2006 ja nende esimene ametlik etapp toimus Brüsselis 4. detsembril 2006. Kaks järgmist etappi toimusid Brüsselis ja Belgradis paralleelselt läbirääkimistega EÜ ja Serbia Vabariigi vahelise viisarežiimi lihtsustamise lepingu üle. Ettevalmistusi ametlikeks läbirääkimisteks tehti ka ekspertide mitteametlikel kohtumistel.

Viimane ametlik läbirääkimiste etapp toimus 11. aprillil 2007 ja seal lepiti kokku peaaegu kõigis lahendamata küsimustes, sealhulgas nende endise Jugoslaavia Sotsialistliku Föderatiivse Vabariigi kodanike tagasisaatmise küsimuses, kellel ei ole muud kodakondsust. Viimases lahendamata küsimuses, mis käsitles kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute tagasivõtmise tingimusi, pidi komisjon konsulteerima liikmesriikidega. Seda tegi komisjon 25. aprillil nõukogu rände- ja väljasaatmise küsimustega tegeleva töörühma raames. Konsultatsiooni alusel leppisid komisjon ja Serbia kõnealuses küsimuses kokku 16. mail Brüsselis. Lepingu lõpliku teksti parafeerisid kahe poole peamised läbirääkijad samal päeval.

Liikmesriike teavitati ja nendega konsulteeriti korrapäraselt tagasivõtmist käsitlevate läbirääkimiste kõikidel nii mitteametlikel kui ka ametlikel etappidel.

Ühenduse poolt on lepingu õiguslik alus Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 63 lõike 3 punkt b koostoimes artikliga 300.

Lisatud ettepanekud moodustavad õigusliku vahendi tagasivõtulepingu allakirjutamiseks ja sõlmimiseks. Nõukogu teeb otsuse kvalifitseeritud häälteenamusega. Vastavalt asutamislepingu artikli 300 lõikele 3 tuleb lepingu sõlmimisel Euroopa Parlamendiga ametlikult nõu pidada.

Lepingu sõlmimist käsitlevas ettepanekus on kehtestatud sisekord, mis on vajalik lepingu konkreetseks rakendamiseks. Selles on muu hulgas sätestatud, et lepingu artikli 18 alusel moodustatud tagasivõtmise ühiskomitees esindab ühendust komisjon. Artikli 18 lõike 5 kohaselt võtab tagasivõtmise ühiskomitee vastu oma töökorra. Nii nagu seda on seni tehtud ühenduse sõlmitud muude tagasivõtulepingute puhul, esitab komisjon ühenduse seisukoha selles küsimuses pärast seda, kui ta on nõu pidanud nõukogu määratud erikomiteega. Muude ühiskomitee tehtud otsuste kohta võtab ühendus seisukoha kooskõlas asutamislepingu

kohaldatavate sätetega.

II. Läbirääkimiste tulemus

Komisjon on seisukohal, et nõukogu läbirääkimissuunistega seatud eesmärgid on saavutatud ja tagasivõtulepingu eelnõu on ühendusele vastuvõetav.

Serbia Vabariigiga sõlmitavat tagasivõtulepingut on nii palju kui võimalik ühtlustatud muude Lääne-Balkani riikidega sõlmitavate tagasivõtulepingute eelnõudega.

Lepingu lõpliku sisu võib kokku võtta järgmiselt:

- Lepingul on 8 osa kokku 23 artikliga. Sellel on ka 7 lisa, mis on lepingu lahutamatud osad, ja 6 ühisdeklaratsiooni.

- Lepingus (artiklid 2–5) sätestatud tagasivõtmiskohustus põhineb täielikul vastastikkusel ja see hõlmab nii oma riigi kodanikke (artiklid 2 ja 4) kui ka kolmandate riikide kodanikke ja kodakondsuseta isikuid, sealhulgas Serbia Vabariigi puhul endise Jugoslaavia Sotsialistliku Föderatiivse Vabariigi kodanikke, kellel ei ole muud kodakondsust (artiklid 3 ja 5).

- Oma riigi kodanike tagasivõtmise kohustus kehtib ka riigi endiste kodanike suhtes, kes on jäetud ilma või kes on kõnealuse riigi kodakondsusest loobunud, kuid ei ole saanud teise riigi kodakondsust.

- Oma kodanike tagasivõtmiskohustus hõlmab ka perekonnaliikmeid (nt abikaasad ja alaealised vallalised lapsed), kellel on muu kodakondsus kui tagasivõetaval isikul ja kellel ei ole endal elamisõigust taotluse esitanud riigis.

- Kolmanda riigi kodanike ja kodakondsuseta isikute tagasivõtmiskohustus (artikkel 3) on seotud järgmiste eeltingimustega: a) asjaomasel isikul on või oli riiki sisenedes kehtiv, taotluse saanud riigi väljaantud viisa või elamisluba või b) asjaomane isik sisenes ebaseaduslikult ja otse taotluse esitanud riigi territooriumile pärast taotluse saanud riigi territooriumil viibimist või selle läbimist. Nimetatud kohustus ei kehti isikute kohta, kes läbivad riiki transiitreisijana lennujaama kaudu, ega ühegi isiku kohta, kellele taotluse esitanud riik on andnud viisa või elamisloa pärast territooriumile sisenemist.

- Endise Jugoslaavia Sotsialistliku Föderatiivse Vabariigi kodanikke, kellel ei ole muud kodakondsust, käsitletakse eraldi rühmana (artikli 3 lõige 3). Serbia nõustub nende tagasivõtmisega eeldusel, et täidetud on kaks tingimust: isiku sünnikoht asub Serbia territooriumil ja nende alaline elukoht oli Serbia iseseisvumisel (st 27. aprill 1992) kõnealuse riigi territoorium. Kõnealusesse rühma kuuluvate isikute tagasivõtmise konkreetseid tingimusi kohaldatakse horisontaalselt kõikides Lääne-Balkani riikidega sõlmitavates tagasivõtulepingutes.

- Nii oma kodanike puhul, kui kindlaksmääratud ooteaeg on aegunud, kui ka kolmandate riikide kodanike või kodakondsuseta isikute puhul kõikidel juhtudel nõustub Serbia ELi ühtse vormi kohaste reisidokumentide kasutamisega nende isikute väljasaatmiseks (artikli 2 lõige 4 ja artikli 3 lõige 4).

- Lepingu III jaos (artiklid 6–9 koostoimes 1.–6. lisaga) esitatakse tagasivõtmiskorra tehnilised sätted (tagasivõtmistaotluse vorm ja sisu, tõendid, tähtajad, üleandmise üksikasjad ja transpordiliigid). Teatav menetluse paindlikkus tuleneb sellest, et tagasivõtmismenetlust ei tule rakendada, kui tagasivõetaval isikul on kehtiv pass ja juhul, kui ta on kolmanda riigi kodanik, siis ka selle riigi kehtiv viisa või elamisluba, kes peab ta tagasi võtma (artikli 6 lõige 2). Artikli 6 lõikes 3 on veel üks tähtis menetlus, niinimetatud kiirmenetlus, milles lepiti kokku nende isikute suhtes, kes on kinni peetud piirialal. Kui tavamenetluse puhul on vastamise tähtaeg 10 kalendripäeva ning taotluse korral ja põhjendatud juhtudel võib seda pikendada 6 kalendripäevani, siis kiirmenetluse puhul tuleb tagasivõtmistaotlused esitada ja neile tuleb vastata 2 tööpäeva jooksul.

- Lepingus on transiiti käsitlev jagu (artiklid 13 ja 14 koostoimes 7. lisaga).

- Artiklites 15–17 sätestatakse vajalikud eeskirjad kulude ja andmekaitse kohta ning esitatakse lepingu seos muude rahvusvaheliste kohustustega.

- Artikliga 18 nähakse ette tagasivõtmise ühiskomitee loomine ning ühiskomitee ülesanded ja volitused.

- Artikkel 19 võimaldab sõlmida Serbia Vabariigi ning konkreetsete liikmesriikide vahel kahepoolsed rakendusprotokollid käesoleva lepingu tegelikuks rakendamiseks. Kahepoolsete rakendusprotokollide ja muude kehtivate Serbia Vabariigi ning üksikute liikmesriikide vahel sõlmitud tagasivõtulepingute seost käesoleva lepinguga selgitatakse artiklis 20.

- Lõppsätetes (artiklid 21–23) käsitletakse lepingu jõustumist, selle kehtivust, võimalike muudatuste tegemist, peatamist, lõpetamist ja lepingu lisade õiguslikku seisundit.

- Taani eriseisundit käsitletakse preambulis, artikli 1 punktis d, artikli 21 lõikes 2 ja lepingule lisatud ühisdeklaratsioonis. Lepingule lisatud ühisdeklaratsioonis on kajastatud ka Norra, Islandi ja Šveitsi tihedat seost Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega.

III. Kokkuvõte

Eespool nimetatud silmas pidades soovitab komisjon nõukogul:

- võtta vastu otsus protokolli allakirjutamise kohta ühenduse nimel ja volitada nõukogu eesistujat määrama isiku(d), kes on volitatud ühenduse nimel lepingule alla kirjutama;

- kiita pärast Euroopa Parlamendiga konsulteerimist heaks lisatud Euroopa Ühenduse ning Serbia Vabariigi vaheline tagasivõtuleping.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Ühenduse ja Serbia Vabariigi vahelise tagasivõtulepingu allakirjutamise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 63 lõike 3 punkti b koostoimes artikli 300 lõike 2 esimese lõigu esimese lausega,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut[1]

NING ARVESTADES JÄRGMIST:

(1) Nõukogu volitas oma 13. novembri 2006. aasta otsusega komisjoni pidama läbirääkimisi Euroopa Ühenduse ja Serbia Vabariigi vahelise tagasivõtulepingu üle.

(2) Lepingu üle peeti läbirääkimisi ajavahemikul 30. november 2006 kuni 16. mai 2007.

(3) Pidades silmas lepingu hilisemat sõlmimist, tuleks 16. mai 2007 Brüsselis parafeeritud lepingule alla kirjutada.

(4) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta käsitleva protokolli artikli 3 kohaselt on Ühendkuningriik teatanud soovist osaleda käesoleva otsuse vastuvõtmises ja kohaldamises.

(5) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta käsitleva protokolli artikli 3 kohaselt on Iirimaa teatanud soovist osaleda käesoleva otsuse vastuvõtmises ja kohaldamises.

(6) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Taani seisukohta käsitleva protokolli artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva otsuse vastuvõtmises ning see ei ole talle siduv ega kuulu tema suhtes kohaldamisele,

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

Ainus artikkel

Lepingu hilisemat sõlmimist silmas pidades on nõukogu eesistujal õigus nimetada isik(ud), kes on volitatud Euroopa Ühenduse nimel alla kirjutama Euroopa Ühenduse ja Serbia Vabariigi vahelisele tagasivõtulepingule.

Brüssel, ...…. 2007.

[1] ELT C

Nõukogu nimel
eesistuja

2007/0153 (CNS)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Ühenduse ja Serbia Vabariigi vahelise tagasivõtulepingu sõlmimise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 63 lõike 3 punkti b koostoimes artikli 300 lõike 2 esimese lõigu esimese lausega ning artikli 300 lõike 3 esimese lõiguga,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut[2]

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust[3]

NING ARVESTADES JÄRGMIST:

(1) Komisjon on Euroopa Ühenduse nimel pidanud Serbia Vabariigiga läbirääkimisi tagasivõtulepingu sõlmimiseks.

(2) Pidades silmas lepingu hilisemat sõlmimist, kirjutati käesolevale lepingule Euroopa Ühenduse nimel alla ..... 2007 kooskõlas nõukogu [...] otsusega …/…/EÜ.

(3) Käesolev leping tuleks heaks kiita.

(4) Lepinguga luuakse tagasivõtmise ühiskomitee, kes võib võtta vastu oma töökorra. Sellisel juhul on asjakohane näha ette ühenduse seisukoha esitamiseks lihtsustatud kord.

(5) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta käsitleva protokolli artikli 3 kohaselt on Ühendkuningriik teatanud soovist osaleda käesoleva otsuse vastuvõtmises ja kohaldamises.

(6) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta käsitleva protokolli artikli 3 kohaselt on Iirimaa teatanud soovist osaleda käesoleva otsuse vastuvõtmises ja kohaldamises.

(7) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Taani seisukohta käsitleva protokolli artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva otsuse vastuvõtmises ning see ei ole talle siduv ega kuulu tema suhtes kohaldamisele,

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

---

2 ELT C

3 […]

Artikkel 1

Ühenduse nimel kiidetakse käesolevaga heaks Euroopa Ühenduse ja Serbia Vabariigi vaheline tagasivõtuleping.

Käesolevale otsusele on lisatud lepingu tekst.

Artikkel 2

Nõukogu eesistuja esitab kõnealuse lepingu artikli 22 lõikes 2 ettenähtud teate[4].

Artikkel 3

Lepingu artikliga 18 loodud tagasivõtmise ühiskomitees esindab ühendust komisjon.

Artikkel 4

Komisjon esitab tagasivõtmise ühiskomitees ühenduse seisukoha lepingu artikli 18 lõike 5 kohase töökorra vastuvõtmise kohta pärast nõupidamist nõukogu määratud erikomiteega.

Artikkel 5

Käesolev otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, ...…. 2007

Nõukogu nimel
eesistuja

[4] Nõukogu peasekretariaat avaldab tagasivõtulepingu jõustumise kuupäeva *Euroopa Liidu Teatajas*.

Lisa

EUROOPA ÜHENDUSE
JA
SERBIA VABARIIGI VAHELINE
EBASEADUSLIKULT RIIGIS ELAVATE ISIKUTE
TAGASIVÕTULEPING

Euroopa Ühenduse ja Serbia Vabariigi vaheline ebaseaduslikult riigis elavate isikute tagasivõtuleping

KÕRGED LEPINGUOSALISED,

EUROOPA ÜHENDUS (edaspidi „ühendus”)

ja

SERBIA VABARIIK (edaspidi „Serbia”),

olles kindlalt otsustanud tugevdada koostööd tõhusamaks võitlemiseks ebaseadusliku sisserändega,

soovides käesoleva lepinguga ja vastastikkuse põhimõtte alusel kehtestada nende isikute kiire ja tõhusa tuvastamise ning ohutu ja nõuetekohase tagasitoimetamise korra, kes ei vasta või enam ei vasta Serbia või Euroopa Liidu mõne liikmesriigi territooriumile sisenemise, seal viibimise või elamise kohta kehtivatele tingimustele, ning vastastikuse koostöö vaimus soodustada selliste isikute transiiti,

rõhutades, et käesolev leping ei piira ühenduse, Euroopa Liidu liikmesriikide ega Serbia õigusi, kohustusi ega vastutust, mis tulenevad rahvusvahelisest õigusest ning eelkõige 4. novembri 1950. aasta inimõiguste ja põhivabaduste kaitse Euroopa konventsioonist ja 28. juuli 1951. aasta pagulasseisundi konventsioonist,

arvestades, et kuna käesolev leping kuulub Euroopa Ühenduse asutamislepingu IV jaotise reguleerimisalasse, ei kohaldata selle sätteid Taani Kuningriigi suhtes kooskõlas Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Taani seisukohta käsitleva protokolliga,

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

Artikkel 1

Mõisted

Käesolevas lepingus on kasutatud järgmisi mõisteid:

a) „lepinguosalised” – Serbia ja ühendus;

b) „Serbia kodanik” – isik, kellel on Serbia Vabariigi õigusaktide kohane Serbia kodakondsus;

c) „liikmesriigi kodanik” – isik, kellel on ühenduse määratluse kohane liikmesriigi kodakondsus;

d) „liikmesriik” – Euroopa Liidu liikmesriik, välja arvatud Taani Kuningriik;

e) „kolmanda riigi kodanik” – isik, kellel on muu riigi kui Serbia või mõne liikmesriigi kodakondsus;

f) „kodakondsuseta isik” – isik, kellel ei ole kodakondsust;

g) „elamisluba” – mis tahes liiki luba, mille on välja andnud Serbia või üks liikmesriikidest ja mis annab isikule õiguse elada selle riigi territooriumil. Siia ei kuulu ajutised load riigi territooriumil viibimiseks, mis on välja antud seoses varjupaiga- või elamisloa taotluse menetlemisega;

h) „viisa” – Serbia või ühe liikmesriigi väljaantud luba või vastu võetud otsus, mida nõutakse selle territooriumile sisenemiseks või selle läbimiseks. See ei hõlma lennujaama transiidiviisat.

i) „taotluse esitanud riik või taotlust esitav riik” – riik (Serbia või mõni liikmesriik), kes on esitanud või esitab käesoleva lepingu artikli 7 kohase tagasivõtmistaotluse või artikli 14 kohase transiiditaotluse;

j) „taotluse saanud riik või taotlust vastuvõttev riik” – riik (Serbia või mõni liikmesriik), kellele on esitatud või esitatakse käesoleva lepingu artikli 7 kohane tagasivõtmistaotlus või artikli 14 kohane transiiditaotlus;

k) „pädev asutus” – Serbia või mõne liikmesriigi ametiasutus, kelle ülesanne on rakendada käesolevat lepingut kooskõlas selle artikli 19 lõike 1 punktiga a;

l) „piiriala” – kuni 30-kilomeetrine ala alates liikmesriigi ja Serbia vahelisest maismaapiirist, samuti liikmesriigi ja Serbia rahvusvaheliste lennujaamade territooriumid;

m) „transiit” – kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku läbisõit taotluse saanud riigi territooriumilt, reisides taotluse esitanud riigist sihtriiki.

I jagu. Serbia tagasivõtmiskohustused

Artikkel 2

Oma kodanike tagasivõtmine

(1) Serbia võtab liikmesriigi taotluse alusel käesolevas lepingus sätestamata vorminõudeid esitamata oma territooriumile tagasi kõik isikud, kes ei vasta või enam ei vasta taotluse esitanud liikmesriigi territooriumile sisenemise, seal viibimise või elamise kohta kehtivatele tingimustele juhul, kui on tõestatud või kui võib *prima facie* tõendite alusel kindlalt oletada, et nad on Serbia kodanikud.

(2) Serbia võtab tagasi ka:

– lõikes 1 nimetatud isikute alaealised vallalised lapsed, olenemata nende sünnikohast või kodakondsusest, välja arvatud juhul, kui neil on endal elamisõigus taotluse esitanud liikmesriigis;

– lõikes 1 nimetatud isikute muud kodakondsust omava abikaasa eeldusel, et isikul on õigus siseneda Serbia territooriumile ja seal viibida või ta võib sellise õiguse saada, välja arvatud juhul, kui tal on endal elamisõigus taotluse esitanud liikmesriigis.

(3) Serbia võtab tagasi ka isikud, kes on loobunud Serbia kodakondsusest pärast liikmesriigi territooriumile sisenemist, kui liikmesriik ei ole sellistele isikutele lubanud vähemalt kodakondsust naturalisatsiooni korras.

(4) Pärast seda, kui Serbia on tagasivõtmistaotluse heaks kiitnud, annab Serbia pädev diplomaatiline või konsulaaresindus viivitamata ja mitte hiljem kui 3 tööpäeva jooksul välja tagasivõetava isiku tagasipöördumiseks vajaliku reisidokumendi kehtivusajaga 3 kuud. Kui juriidilistel või tegelikel asjaoludel ei saa asjaomast isikut algselt väljaantud reisidokumendi kehtivusaja jooksul üle viia, annab Serbia pädev diplomaatiline või konsulaaresindus välja uue sama kehtivusajaga reisidokumendi 14 kalendripäeva jooksul. Kui Serbia ei ole 14 kalendripäeva jooksul reisidokumenti välja andnud, loetakse ta olevat nõustunud ELi väljasaatmiseks kasutatava ühtlustatud reisidokumendi kasutamisega.[5]

(5) Kui tagasivõetaval isikul on lisaks Serbia kodakondsusele kolmanda riigi kodakondsus, arvestab taotlust esitav liikmesriik, millisesse riiki isik soovib tagasi pöörduda.

Artikkel 3

Kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute tagasivõtmine

[5] Kooskõlas ELi nõukogu 30. novembri 1994. aasta soovituses kehtestatud vormiga.

(1) Serbia võtab liikmesriigi taotluse alusel käesolevas lepingus sätestamata vorminõudeid esitamata oma territooriumile tagasi kõik kolmandate riikide kodanikud või kodakondsuseta isikud, kes ei vasta või enam ei vasta taotluse esitanud liikmesriigi territooriumile sisenemise, seal viibimise või elamise kohta kehtivatele õiguslikele tingimustele juhul, kui on tõestatud või kui võib *prima facie* tõendite alusel kindlalt oletada, et isikud

a) omavad või omasid riiki sisenemise ajal kehtivat viisat või Serbia väljaantud elamisluba või

b) sisenesid liikmesriigi territooriumile otse ja ebaseaduslikult pärast Serbia territooriumil viibimist või selle läbimist.

(2) Lõikes 1 sätestatud tagasivõtmiskohustust ei kohaldata, kui

a) kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik läbib riiki transiitreisijana Serbia rahvusvahelise lennujaama kaudu või

b) taotluse esitanud liikmesriik on välja andnud kolmanda riigi kodanikule või kodakondsuseta isikule viisa või elamisloa enne või pärast isiku sisenemist riigi territooriumile, välja arvatud juhul, kui

– kõnealusel isikul on Serbia väljaantud pikema kehtivusajaga viisa või elamisluba või

– taotluse esitanud liikmesriigi väljaantud viisa või elamisluba on saadud võltsitud või valedokumenti kasutades või valeandmeid esitades ***ja asjaomane isik on viibinud Serbia territooriumil või on selle läbinud või***

– isik ei järgi mõnda viisa saamiseks vajalikku tingimust ***ja asjaomane isik on viibinud Serbia territooriumil või on selle läbinud***.

(3) Serbia võtab liikmesriigi taotlusel tagasi endise Jugoslaavia Sotsialistliku Föderatiivse Vabariigi kodanikud, kellel ei ole muud kodakondsust ning kelle sünnikoht ja alaline elukoht asus 27. aprillil 1992. aasta seisuga Serbia territooriumil.

(4) Pärast seda, kui Serbia on tagasivõtmistaotluse heaks kiitnud, annab taotluse esitanud liikmesriik asjaomasele isikule välja ELi väljasaatmiseks kasutatava ühtlustatud reisidokumendi.[6]

II jagu. Ühenduse tagasivõtmiskohustused

Artikkel 4

Oma kodanike tagasivõtmine

[6] Kooskõlas ELi nõukogu 30. novembri 1994. aasta soovituses kehtestatud vormiga.

(1) **Liikmesriik võtab Serbia taotluse alusel käesolevas lepingus sätestamata vorminõudeid esitamata oma territooriumile tagasi kõik isikud, kes ei vasta või enam ei vasta Serbia territooriumile sisenemise, seal viibimise või elamise kohta kehtivatele tingimustele juhul, kui on tõestatud või kui võib *prima facie* tõendite alusel kindlalt oletada, et nad on kõnealuse liikmesriigi kodanikud.**

(2) **Liikmesriik võtab tagasi ka:**

– lõikes 1 nimetatud isikute alaealised vallalised lapsed, olenemata nende sünnikohast või kodakondsusest, välja arvatud juhul, kui neil on endal elamisõigus Serbia territooriumil;

– lõikes 1 nimetatud isikute muud kodakondsust omava abikaasa eeldusel, et isikul on õigus siseneda taotluse saanud liikmesriigi territooriumile ja seal viibida või ta võib sellise õiguse saada, välja arvatud juhul, kui tal on endal elamisõigus Serbia territooriumil.

(3) **Liikmesriik võtab tagasi ka isikud, kes on jäetud ilma või kes on loobunud liikmesriigi kodakondsusest pärast Serbia territooriumile sisenemist, kui Serbia ei ole sellistele isikutele lubanud vähemalt kodakondsust naturalisatsiooni korras.**

(4) **Pärast seda, kui taotluse saanud liikmesriik on tagasivõtmistaotluse heaks kiitnud, annab kõnealuse liikmesriigi pädev diplomaatiline või konsulaaresindus viivitamata ja mitte hiljem kui 3 tööpäeva jooksul välja tagasivõetava isiku tagasipöördumiseks vajaliku reisidokumendi kehtivusajaga vähemalt 3 kuud. Kui juriidilistel või tegelikel asjaoludel ei saa asjaomast isikut algselt väljaantud reisidokumendi kehtivusaja jooksul üle viia, annab kõnealuse liikmesriigi pädev diplomaatiline või konsulaaresindus välja uue sama kehtivusajaga reisidokumendi 14 kalendripäeva jooksul.**

(5) **Kui tagasivõetaval isikul on lisaks taotluse saanud liikmesriigi kodakondsusele kolmanda riigi kodakondsus, arvestab Serbia, millisesse riiki isik soovib tagasi pöörduda.**

Artikkel 5

Kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute tagasivõtmine

(1) **Liikmesriik võtab Serbia taotluse alusel käesolevas lepingus sätestamata vorminõudeid esitamata oma territooriumile tagasi kõik kolmandate riikide kodanikud või kodakondsuseta isikud, kes ei vasta või enam ei vasta Serbia territooriumile sisenemise, seal viibimise või elamise kohta kehtivatele õiguslikele tingimustele juhul, kui on tõestatud või kui võib *prima facie* tõendite alusel kindlalt oletada, et kõnealused isikud**

a) **omavad või omasid riiki sisenemise ajal kehtivat viisat või taotluse saanud liikmesriigi väljaantud elamisluba või**

b) **sisenesid Serbia territooriumile otse ja ebaseaduslikult pärast taotluse saanud liikmesriigi territooriumil viibimist või selle läbimist.**

(2) Lõikes 1 sätestatud tagasivõtmiskohustust ei kohaldata, kui

a) kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik läbib riiki transiitreisijana taotluse saanud liikmesriigi rahvusvahelise lennujaama kaudu või

b) Serbia on välja andnud kolmanda riigi kodanikule või kodakondsuseta isikule viisa või elamisloa enne või pärast isiku sisenemist riigi territooriumile, välja arvatud juhul, kui

– kõnealusel isikul on taotluse saanud liikmesriigi väljaantud pikema kehtivusajaga viisa või elamisluba või

– Serbia väljaantud viisa või elamisluba on saadud võltsitud või valedokumenti kasutades või valeandmeid esitades ***ja asjaomane isik on viibinud taotluse saanud liikmesriigi territooriumil või on selle läbinud või***

– isik ei järgi mõnda viisa saamiseks vajalikku tingimust ***ja asjaomane isik on viibinud taotluse saanud liikmesriigi territooriumil või on selle läbinud***.

(3) **Lõikes 1 toodud tagasivõtmiskohustus on liikmesriigil, kes viisa või elamisloa välja andis. Juhul kui viisa või elamisloa on välja andnud kaks või enam liikmesriiki, on lõikes 1 osutatud tagasivõtmiskohustus liikmesriigil, kes on välja andnud pikema kehtivusajaga dokumendi või, kui üks või mitu nendest on oma kehtivuse kaotanud, siis veel kehtiva dokumendi. Juhul kui kõik dokumendid on kehtivuse kaotanud, on lõikes 1 osutatud tagasivõtmiskohustus liikmesriigil, kes on välja andnud dokumendi, mille kehtivusaeg lõppes viimasena. Kui ühtegi sellist dokumenti ei ole esitada, on lõikes 1 toodud tagasivõtmiskohustus liikmesriigil, mille territooriumilt isik viimasena lahkus.**

(4) **Pärast seda, kui liikmesriik on tagasivõtmistaotluse heaks kiitnud, annab Serbia asjaomasele isikule välja tema tagasipöördumiseks vajaliku reisidokumendi.**

III jagu. Tagasivõtmismenetlus

Artikkel 6

Põhimõtted

(1) **Kui lõikest 2 ei tulene teisiti, tuleb mõne artiklites 2–5 esitatud kohustuse alusel tagasi võetava isiku üleandmiseks esitada taotlust vastuvõtva riigi pädevale asutusele tagasivõtmistaotlus.**

(2) **Tagasivõtmistaotlust ei ole vaja juhul, kui tagasivõetaval isikul on kehtiv reisidokument ja kui tegemist on kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isikuga, siis ka taotlust vastuvõtva riigi kehtiv viisa või elamisluba.**

(3) ***Kui taotlust esitava riigi piirialal (sealhulgas lennujaamad) on kinni peetud isik, kes on riiki sisenenud otse taotlust vastuvõtva riigi territooriumilt ja kes on ületanud piiri ebaseaduslikult, võib taotlust esitav riik esitada tagasivõtmistaotluse 2 tööpäeva jooksul pärast kõnealuse isiku kinnipidamist (kiirmenetlus).***

Artikkel 7

Tagasivõtmistaotlus

(1) **Tagasivõtmistaotluses tuleks võimaluse korral esitada järgmine teave:**

a) **tagasivõetava isiku isikuandmed (nt tema nimed, perekonnanimed, sünniaeg ja -koht ning viimane elukoht) ning vajadusel alaealiste vallaliste laste ja/või abikaasade andmed;**

b) **kodakondsuse, transiidi, kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute tagasivõtmise tingimuste ning ebaseadusliku riiki sisenemise ja riigis elamise tõendamise dokumendid või *prima facie* tõendamise vahendite kirjeldus;**

c) **tagasivõetava isiku foto.**

(2) **Võimaluste piires peab tagasivõtmistaotlus sisaldama ka järgmist teavet:**

a) **teade selle kohta, et üleantav isik võib vajada abi või hooldust, tingimusel et asjaomane isik on selgelt väljendanud oma nõusolekut selle teate esitamise kohta;**

b) **mis tahes muu kaitse- või turvameede või teave isiku tervise kohta, mis võib olla vajalik konkreetse isiku üleandmiseks.**

(3) **Tagasivõtmistaotluse tavavorm on lisatud käesolevale lepingule 6. lisana.**

Artikkel 8

Kodakondsuse tõendamine

(1) **Artikli 2 lõikele 1 ja artikli 4 lõikele 1 vastavat kodakondsust saab tõendada käesoleva lepingu 1. lisas loetletud mis tahes dokumendiga ka juhul, kui dokumendi kehtivusaeg on lõppenud. Kui nimetatud dokumendid esitatakse, tunnustavad liikmesriigid ja Serbia vastastikku kodakondsust ning täiendav kontrollimine ei ole vajalik. Kodakondsust ei saa tõendada valedokumentidega.**

(2) **Artikli 2 lõikele 1 ja artikli 4 lõikele 1 vastavat kodakondsust saab *prima facie* tõendada käesoleva lepingu 2. lisas loetletud mis tahes dokumendiga ka juhul, kui dokumendi kehtivusaeg on lõppenud. Kui nimetatud dokumendid esitatakse, tunnustavad liikmesriigid ja Serbia vastastikku kodakondsust, välja arvatud juhul, kui nad suudavad tõendada vastupidist. Kodakondsust ei saa *prima facie* tõendada valedokumentidega.**

(3) **Kui ei ole võimalik esitada ühtegi 1. ja 2. lisas loetletud dokumenti, korraldavad taotluse saanud riigi pädevad diplomaatilised ja konsulaaresindused taotluse korral põhjendamatult viivitamata ja hiljemalt 3 tööpäeva jooksul taotluse esitamisest tagasivõetava isiku küsitlemise, et teha kindlaks tema kodakondsus.**

Artikkel 9

Tõendid kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute kohta

(1) **Käesoleva lepingu artikli 3 lõikes 1 ja artikli 5 lõikes 1 sätestatud kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute tagasivõtmise tingimuste olemasolu saab tõendada käesoleva lepingu 3. lisas loetletud mis tahes dokumendiga. Nimetatud tingimuste olemasolu ei saa tõendada valedokumentidega. Mis tahes sellist tõendit tunnustavad liikmesriigid ja Serbia, ilma et edasine uurimine oleks nõutav.**

(2) **Käesoleva lepingu artikli 3 lõikes 1 ja artikli 5 lõikes 1 sätestatud kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute tagasivõtmise tingimuste olemasolu saab *prima facie* tõendada käesoleva lepingu 4. lisas loetletud mis tahes dokumendiga. Nimetatud tingimuste olemasolu ei saa tõendada valedokumentidega. Selliste *prima facie* tõendite esitamisel loevad liikmesriigid ja Serbia tingimused täidetuks, kui ta ei suuda tõendada vastupidist.**

(3) **Riiki sisenemise, riigis viibimise või elamise ebaseaduslikkust tõendatakse asjaomase isiku reisidokumentidega, milles puudub viisa või muu luba taotluse esitanud riigi territooriumil viibimiseks. Taotluse esitanud riigi teade selle kohta, et asjaomasel isikul ei ole vajalikke reisidokumente, viisat või elamisluba, tõendab samuti *prima facie* ebaseaduslikku riiki sisenemist, riigis viibimist või elamist.**

(4) **Käesoleva lepingu artikli 3 lõikes 3 endise Jugoslaavia Sotsialistliku Föderatiivse Vabariigi kodanike tagasivõtmise tingimuste olemasolu saab tõendada käesoleva lepingu lisas 5a loetletud mis tahes dokumendiga. Nimetatud tingimuste olemasolu ei saa tõendada valedokumentidega. Serbia tunnustab iga sellist tõendit ning edasine uurimine ei ole nõutav.**

(5) **Käesoleva lepingu artikli 3 lõikes 3 endise Jugoslaavia Sotsialistliku Föderatiivse Vabariigi kodanike tagasivõtmise tingimuste olemasolu saab tõendada käesoleva**

lepingu lisas 5b loetletud mis tahes dokumendiga. Nimetatud tingimuste olemasolu ei saa tõendada valedokumentidega. Selliste *prima facie* tõendite esitamisel peab Serbia tingimused täidetuks, kui ta ei suuda tõendada vastupidist.

(6) Kui ei ole võimalik esitada ühtegi lisades 5a ja 5b loetletud dokumenti, korraldavad Serbia pädevad diplomaatilised ja konsulaaresindused taotluse korral põhjendamatult viivitamata ja hiljemalt 3 tööpäeva jooksul taotluse esitamisest tagasivõetava isiku küsitlemise, et teha kindlaks tema kodakondsus.

Artikkel 10

Tähtajad

(1) Tagasivõtmistaotlus tuleb taotlust vastuvõtva riigi pädevale asutusele esitada hiljemalt ühe aasta jooksul pärast seda, kui taotluse esitanud riigi pädev asutus on saanud teada, et kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik ei vasta või enam ei vasta riiki sisenemise, seal viibimise või elamise kohta kehtivatele nõuetele. Juriidiliste või praktiliste takistuste korral taotluse õigeaegsele esitamisele pikendatakse tähtaega taotlust esitava riigi taotlusel, kuid ainult ajani, mil takistusi enam ei ole.

(2) Tagasivõtmistaotlusele vastatakse kirjalikult

– 2 tööpäeva jooksul juhul, kui taotlus on esitatud kiirmenetluse raames (artikli 6 lõige 3);

– 10 kalendripäeva jooksul kõikidel muudel juhtudel.

Nimetatud tähtaegu hakatakse arvestama tagasivõtmistaotluse kättesaamise kuupäevast. Kui kindlaksmääratud tähtaja jooksul vastust ei saabu, peetakse üleandmine heakskiidetuks.

(3) Kui taotlusele ei saa 10 kalendripäeva jooksul vastata õiguslike või praktiliste takistuste tõttu, pikendatakse ettenähtud ajavahemikku põhjendatud taotluse esitamisel maksimaalselt 6 kalendripäeva võrra. Kui nimetatud tähtaja jooksul tagasivõtmistaotlusele ei vastata, loetakse üleviimine heakskiidetuks.

(4) Tagasivõtmistest keeldumise korral tuleb seda põhjendada.

(5) Pärast nõusoleku andmist või vajadusel pärast lõikes 2 sätestatud tähtaja aegumist antakse kõnealune isik kolme kuu jooksul üle. Taotluse esitanud riigi palvel võib eespool nimetatud tähtaega pikendada aja võrra, mis kulub üleandmise õiguslike või praktiliste takistuste kõrvaldamiseks.

Artikkel 11

Üleandmise kord ja transpordiliigid

(1) **Isiku üleandmisele eelneb Serbia ja asjakohase liikmesriigi pädevate asutuste kirjalik kokkulepe üleandmise korra kohta; kokkuleppes määratakse kindlaks üleandmise kuupäev, piiriületuspunkt, võimalik saatemeeskond ja muud üleandmist käsitlevad üksikasjad.**

(2) **Üleandmiseks võib kasutada õhu- või maismaatransporti. Tagasisaatmine õhutranspordiga ei pea toimuma Serbia või liikmesriikide riiklikke lennuettevõtjate teenuseid kasutades ning selleks võib kasutada regulaar- või tellimuslende. Saatemeeskonnaga tagasisaatmise korral ei pea saatemeeskond koosnema ainult taotluse esitanud riigi volitatud isikutest, tingimusel et nad on Serbia või mis tahes liikmesriikide volitatud isikud.**

Artikkel 12

Eksikombel tagasivõtmine

Taotluse esitanud riik võtab taotluse saanud riiki tagasivõetud isiku tagasi, kui kolme kuu jooksul pärast asjaomase isiku üleandmist selgub, et isik ei vasta käesoleva lepingu artiklites 2–5 sätestatud nõuetele.

Sellisel juhul kohaldatakse käesoleva lepingu menetlussätteid *mutatis mutandis* ning edastatakse tagasivõetava isiku identiteedi ja kodakondsuse kohta kogu olemasolev teave.

IV jagu. Transiit

Artikkel 13

Põhimõtted

(1) **Liikmesriigid ja Serbia piiravad kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute transiiti juhtudega, kus nimetatud isikuid ei saa sihtriiki otse tagasi saata.**

(2) **Juhul kui on tagatud edasisõit muudes transiitriikides ja tagasivõtmine sihtriigis, lubab Serbia liikmesriigi taotlusel kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute transiiti ning liikmesriik võimaldab Serbia taotlusel kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute transiiti.**

(3) **Serbia või liikmesriik võib transiidist keelduda järgmistel juhtudel:**

a) **kolmanda riigi kodanikku või kodakondsuseta isikut ohustab sihtriigis või muus transiitriigis piinamine või ebainimlik või alandav kohtlemine või karistus või surmanuhtlus või tagakiusamine rassi, usu, rahvuse, teatavasse sotsiaalsesse rühma kuulumise või poliitiliste vaadete tõttu või**

b) **kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isikule on määratud taotluse**

saanud riigis või muus transiitriigis kriminaalkaristus või

c) rahvatervise, riigisisese julgeoleku ja avaliku korra või taotluse saanud riigi muude riiklike huvidega seotud põhjustel.

(4) Serbia või liikmesriik võib tühistada iga väljaantud loa, kui hiljem ilmnevad või selguvad käesoleva artikli lõikes 3 osutatud transiiti takistavad asjaolud või kui edasisõit võimalikes transiitriikides või tagasivõtmine sihtriigis ei ole enam tagatud. Sel juhul võtab taotluse esitanud riik vajaduse korral kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku viivitamata tagasi.

Artikkel 14

Transiidimenetlus

(1) Taotlust vastuvõtva riigi pädevale asutusele tuleb esitada kirjalik transiiditaotlus, mis sisaldab järgmist teavet:

a) transiidi liik (õhu- või maismaatransport), võimalikud muud transiidiriigid ja kavandatud sihtriik;

b) andmed asjaomase isiku kohta (nt eesnimi, perekonnanimi, sünninimi, muud kasutatud nimed / nimed, mille all isikut tuntakse, või varjunimed, sünniaeg, sugu ja võimaluse korral sünnikoht, kodakondsus, emakeel, reisidokumendi liik ja number);

c) kavandatav piiriületuspunkt, üleandmisaeg ja võimalik saatemeeskonna kasutamine;

d) avaldus selle kohta, et taotluse esitanud riigi arvates on artikli 13 lõikes 2 sätestatud tingimused täidetud ning keeldumiseks artikli 13 lõike 3 alusel ei ole põhjust.

Transiiditaotluse ühtne vorm on esitatud käesoleva lepingu 7. lisas.

(2) Taotluse saanud riik teavitab taotluse esitanud riiki 5 kalendripäeva jooksul kirjalikult riiki lubamisest, kinnitades piiriületuspunkti ja kavandatud riiki lubamise aja või teavitab teda riiki lubamisest keeldumisest ja sellise keeldumise põhjustest.

(3) Kui transiidiks kasutatakse õhutransporti, vabastatakse tagasivõetav isik ja võimalik saatemeeskond kohustusest taotleda lennujaama transiidiviisat.

(4) Taotluse saanud riigi pädevad asutused aitavad vastastikku konsulteerides transiidile kaasa, eelkõige teostades kõnealuste isikute üle järelevalvet ja luues selleks sobilikud tingimused.

V Jagu. Kulud

Artikkel 15

Transpordi- ja transiidikulud

Ilma et see piiraks pädevate ametiasutuste õigust nõuda tagasivõetavalt isikult või kolmandatelt isikutelt tagasivõtmisega seotud kulud tagasi, kannab taotluse esitanud riik käesoleva lepingu kohased tagasivõtmise ja transiitvedude transpordikulud lõpliku sihtriigi piirini.

VI jagu. Andmekaitse ja sõltumatuse klausel

Artikkel 16

Andmekaitse

Isikuandmeid edastatakse üksnes siis, kui see on vajalik selleks, et Serbia või liikmesriigi pädevad asutused saaksid käesolevat lepingut rakendada. Isikuandmete töötlemisel ja kasutamisel kohaldatakse igal konkreetsel juhul Serbia riigisiseseid õigusakte ja juhul kui andmetöötlejaks on liikmesriigi pädev asutus, kohaldatakse direktiivi 95/46/EÜ[7] ning nimetatud direktiivi alusel selle liikmesriigi vastuvõetud riigisiseseid õigusakte. Lisaks kohaldatakse järgmisi põhimõtteid:

a) isikuandmeid tuleb töödelda õiglaselt ja seaduslikult;

b) isikuandmeid tuleb koguda seaduslikult ainult käesoleva lepingu rakendamisega seoses ning edastav asutus ja vastuvõttev asutus ei tohi neid täiendavalt töödelda muidu kui ainult nimetatud eesmärgil;

c) isikuandmed peavad olema piisavad, asjakohased ega tohi ületada selle otstarbe piire, mille tarvis neid kogutakse ja/või hiljem töödeldakse. Edastada võib ainult järgmisi isikuandmeid:

– üleantava isiku andmed (nt eesnimed, perekonnanimed, võimalikud varasemad nimed, muud kasutatud nimed või nimed, mille all isikut tuntakse või varjunimed, sugu, perekonnaseis, sünnikuupäev ja -koht, praegune ja mis tahes varasem kodakondsus);

– pass, isikutunnistus või juhiluba (number, kehtivusaeg, väljaandmise kuupäev, väljaandnud asutus, väljaandmise koht);

– peatuskohad ja marsruudid;

---

[7] Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 95/46/EÜ, 24. oktoober 1995, üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31).

– muu teave, mis on vajalik tagasisaadetava isiku tuvastamiseks või käesoleva lepingu kohaste tagasivõtmisnõuete kontrollimiseks;

d) isikuandmed peavad olema täpsed ja vajaduse korral ajakohastatud;

e) isikuandmeid säilitatakse sellisel kujul, mis võimaldab andmesubjekte tuvastada ainult seni, kuni see on vajalik seoses andmete kogumise või edasise töötlemise eesmärkidega;

f) nii edastav asutus kui ka vastuvõttev asutus astub kõik mõeldavad sammud selleks, et tagada isikuandmete parandamine, kustutamine või blokeerimine, kui töötlemine ei vasta käesolevale artiklile, eriti kui andmed ei ole piisavad, asjakohased, õiged või neid on töötlemiseks liiga palju. Andmete parandamisest, kustutamisest või blokeerimisest teavitatakse teist lepinguosalist;

g) nõude esitamisel teavitavad vastuvõtvad ametivõimud edastavaid ametivõime edastatud andmete kasutamisest ja sellise tegevuse tulemustest;

h) isikuandmeid võib edastada ainult pädevatele asutustele. Andmete edastamisel muudele asutustele on nõutav edastava asutuse eelnev nõusolek;

i) edastavad ja vastuvõtvad asutused on kohustatud tegema kirjalikke ülestähendusi isikuandmete edastamise ja vastuvõtmise kohta.

Artikkel 17

Sõltumatuse tingimus

(1) Käesoleva lepinguga ei piirata ühenduse, liikmesriikide ega Serbia õigusi, kohustusi ega vastutust, mis tulenevad rahvusvahelisest õigusest ning eelkõige:

– 28. juuli 1951. aasta pagulasseisundi konventsioonist, mida on muudetud 31. jaanuari 1967. aasta pagulasseisundi protokolliga;

– varjupaigataotluse läbivaatamise eest vastutava riigi määramist käsitlevatest rahvusvahelistest konventsioonidest;

– 4. novembri 1950. aasta inimõiguste ja põhivabaduste kaitse Euroopa konventsioonist;

– 10. detsembri 1984. aasta piinamise ja muul julmal, ebainimlikul või alandaval moel kohtlemise või karistamise vastasest konventsioonist;

– väljaandmist käsitlevatest rahvusvahelistest konventsioonidest;

– mitmepoolsetest rahvusvahelistest konventsioonidest ja lepingutest välisriikide kodanike tagasivõtmise kohta.

(2) Käesolevas lepingus sätestatu ei takista isiku tagasisaatmist muude ametlike või mitteametlike kokkulepete alusel.

VII jagu. Rakendamine ja kohaldamine

Artikkel 18

Tagasivõtmise ühiskomitee

(1) Lepinguosalised annavad teineteisele vastastikust abi käesoleva lepingu kohaldamisel ja tõlgendamisel. Lepinguosalised asutavad tagasivõtmise ühiskomitee (edaspidi „ühiskomitee"), mille ülesandeks on eelkõige:

a) jälgida käesoleva lepingu rakendamist;

b) otsustada käesoleva lepingu ühtseks rakendamiseks vajaliku korra üle;

c) vahetada regulaarselt teavet rakendusprotokollide kohta, mida on koostanud liikmesriigid ja Serbia vastavalt artiklile 19;

d) soovitada muudatusi käesolevasse lepingusse ja selle lisadesse.

(2) Ühiskomitee otsused on lepinguosalistele siduvad.

(3) Ühiskomiteesse kuuluvad ühenduse ja Serbia esindajad, ühendust esindab komisjon.

(4) Ühiskomitee koguneb vajaduse korral ühe lepinguosalise taotlusel.

(5) Ühiskomitee kehtestab oma töökorra.

Artikkel 19

Rakendusprotokollid

(1) Liikmesriigi või Serbia taotlusel koostavad Serbia ja liikmesriik rakendusprotokolli, mis sisaldab eeskirju:

a) pädevate ametiasutuste ja piiriületuspunktide määramise ja kontaktandmete vahetamise kohta;

b) kiirmenetluse korras tagasipöördumise tingimuste kohta;

c) saatemeeskonnaga naasmiste, sealhulgas kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute saatemeeskonnaga toimuva transiidi tingimuste kohta;

d) täiendavate vahendite ja dokumentide kohta lisaks käesoleva lepingu 1.–5. lisas loetletutele.

(2) Lõikes 1 osutatud rakendusprotokollid jõustuvad alles pärast seda, kui nendest on teatatud artiklis 18 osutatud tagasivõtmise ühiskomiteele.

(3) Serbia nõustub rakendama ühe liikmesriigiga koostatud rakendusprotokolli mis tahes sätet ka suhetes mis tahes teise liikmesriigiga, kui viimane seda taotleb.

Artikkel 20

Suhe liikmesriikidega sõlmitud kahepoolsetesse tagasivõtulepingutesse

Riigis loata elavate isikute tagasivõtmisel on käesolev leping ülimuslik mis tahes kahepoolsete kokkulepete või korralduste suhtes, mis on sõlmitud või sõlmitakse artikli 19 kohaselt üksikute liikmesriikide ning Serbia vahel, juhul kui viimase sätted ei ole kooskõlas käesoleva lepinguga.

VIII jagu. Lõppsätted

Artikkel 21

Territoriaalne kohaldatavus

(1) Kui artikli 21 lõikest 2 ei tulene teisiti, kohaldatakse käesolevat lepingut Serbia[8] territooriumil ning territooriumil, kus kohaldatakse Euroopa Ühenduse asutamislepingut.

(2) Käesolevat lepingut ei kohaldata Taani Kuningriigi territooriumil.

Artikkel 22

Jõustumine, kestus ja lõpetamine

(1) Lepinguosalised ratifitseerivad käesoleva lepingu või kiidavad selle heaks oma menetluste kohaselt.

(2) Käesolev leping jõustub teise kuu esimesel päeval pärast kuupäeva, mil lepinguosalised teatavad teineteisele, et esimeses lõigus nimetatud menetlused on lõpule viidud.

(3) Käesolev leping on sõlmitud piiramata ajaks.

(4) Kumbki lepinguosaline võib pärast teise lepinguosalise teavitamist ja pärast artiklis 18 nimetatud ühiskomiteega eelnevalt konsulteerimist ajutiselt peatada täielikult või osaliselt käesoleva lepingu rakendamise kolmandate riikide

[8] Serbia puhul määratakse territoriaalse kohaldatavuse ulatus kindlaks läbirääkimistel, ilma et see piiraks ÜRO julgeolekunõukogu 9. juuni 1999. aasta resolutsiooni 1244 kohaldamist.

kodanike ja kodakondsuseta isikute suhtes avaliku korra, riigi julgeoleku või rahva tervise kaitse huvides. Lepingu peatamine jõustub kaks päeva pärast kõnealuse teate edastamist.

(5) Kumbki lepinguosaline võib käesoleva lepingu denonsseerida, teatades sellest ametlikult teisele lepinguosalisele. Käesolev leping kaotab kehtivuse kuus kuud pärast kõnealuse teate esitamist.

Artikkel 23

Lisad

1.–7. lisa moodustavad käesoleva lepingu lahutamatu osa.

Käesolev leping on koostatud [kuupäev/kuu/aasta/koht] kahes eksemplaris bulgaaria, eesti, hispaania, hollandi, inglise, itaalia, kreeka, leedu, läti, malta, poola, portugali, prantsuse, rootsi, rumeenia, saksa, slovaki, sloveeni, soome, taani, tšehhi, ungari ja serbia keeles, kusjuures kõik tekstid on võrdselt autentsed.

Euroopa Ühenduse nimel	Serbia Vabariigi nimel
(…)	(…)

1. lisa

Nimekiri dokumentidest, mida käsitatakse kodakondsust tõendavate dokumentidena (Artikli 2 lõige 1, artikli 4 lõige 1 ja artikli 8 lõige 1)

Juhul kui taotluse saanud riik on üks liikmesriikidest:

– pass (kodaniku pass, diplomaatiline pass, teenistuspass, rühmapass ja asenduspass ning samuti lapse pass);

– isikutunnistus (kaasa arvatud ajutine ja esialgne).

Juhul kui taotluse saanud riik on Serbia:

– pass (kodaniku pass, diplomaatiline pass, teenistuspass, rühmapass ja asenduspass ning samuti lapse pass), mis on välja antud pärast 27. juulit 1996 kooskõlas 1996. aasta seadusega Jugoslaavia kodanike reisidokumentide kohta ja kõnealuse õigusakti muudatustele, mis tulenevad Serbia reisidokumentide uue seaduse vastuvõtmisest;

– isikutunnistus (kaasa arvatud ajutine ja esialgne), mis on välja antud pärast 1. jaanuarit 2000.

2. lisa

Nimekiri dokumentidest, mida käsitatakse kodakondsust *prima facie* tõendavate dokumentidena

(Artikli 2 lõige 1, artikli 4 lõige 1 ja artikli 8 lõige 2)

Juhul kui taotluse saanud riik on kas üks liikmesriikidest või Serbia:

– käesoleva lepingu 1. lisas loetletud dokumentide koopiad;

– vastutava ametiasutuse väljaantud kodakondsust tõendav dokument ja muu dokument, millest nähtub isiku kodakondsus;

– teenistusraamat ja sõjaväelase isikutunnistus;

– meremehe teenistusraamat ja kapteni teenistuskaart;

– kodakondsuse tunnistus ja muud ametlikud dokumendid, milles on märgitud isiku kodakondsus või milles selgelt viidatakse sellele;

– juhiluba või selle koopia;

– sünnitunnistus või selle koopia;

– töötõend või selle koopia;

– tunnistajate ütlused;

– asjaomase isiku ütlused ja tema räägitav keel, sealhulgas juhul, kui viimane on kindlaks tehtud ametliku testi abil;

– muud dokumendid, mille abil võib tõendada asjaomase isiku kodakondsust.

Juhul kui taotluse saanud riik on Serbia:

– pass (kodaniku pass, diplomaatiline pass, teenistuspass, rühmapass ja asenduspass ning samuti lapse pass), mis on välja antud ajavahemikul 27. aprill 1992 kuni 27. juuli 1996 ja selle koopia;

– isikutunnistus (kaasa arvatud ajutine ja esialgne), mis on välja antud ajavahemikul 27. aprill 1992 kuni 1. jaanuarit 2000 ja selle koopia.

– 3. lisa

Üldnimekiri dokumentidest, mida käsitatakse kolmanda riigi kodanike ja kodakondsuseta isikute tagasivõtmise tingimusi tõendavate dokumentidena (artikli 3 lõige 1, artikli 5 lõige 1 ja artikli 9 lõige 1)

– Asjaomase isiku reisidokumendis olevad saabumis/lahkumistemplid või samalaadsed märked või saabumise/lahkumise muud tõendid (nt foto);

– nimelised dokumendid, tõendid ja arved (nt hotelliarve, arsti/hambaarsti vastuvõtukaart, avalik-õiguslike/eraasutuste sissepääsukaart, auto rendileping, krediitkaardi kviitung jne), millest nähtub selgelt, et asjaomane isik elas taotluse saanud riigi territooriumil;

– nimeline pilet ja/või lennu-, rongi-, bussi- või laevareisijate nimekiri, mis näitab asjaomase isiku viibimist ja tema marsruuti taotluse saanud riigi territooriumil;

– teave, mis tõendab, et asjaomane isik on kasutanud kulleri- või reisibüroo teenuseid.

– ametlikud kinnitused, mida on andnud eeskätt piirivalveametnikud, kes võivad tunnistada asjaomane isiku piiri ületamist.

– 4. lisa

Üldnimekiri dokumentidest, mida käsitatakse kolmanda riigi kodanike ja kodakondsuseta isikute tagasivõtmise tingimusi *prima facie* tõendavate dokumentidena (artikli 3 lõige 1, artikli 5 lõige 1 ja artikli 9 lõige 2)

– asjaomase isiku kohtu- või haldusmenetluse käigus antud ametlik seletus;

– tunnistajad, kes võivad tunnistada asjaomase isiku piiri ületamist;

– pärast taotluse esitanud riigi territooriumile sisenemist toimunud asjaomase isiku kinnipidamise koha ja muude asjaolude kirjeldus, mille on esitanud kõnealuse riigi ametiasutused;

– rahvusvahelise organisatsiooni (nt ÜRO pagulaste ülemvolinik) esitatud teave isiku isikusamasuse ja/või isiku territooriumil viibimise kohta;

– pereliikmete, reisikaaslaste jt kinnitus/selgitused andmete kohta;

– asjaomase isiku ütlused.

5. lisa

Nimekiri dokumentidest, mida käsitatakse endise Jugoslaavia Sotsialistliku Föderatiivse Vabariigi kodanike tagasivõtmise tingimusi tõendavate või *prima facie* tõendatavate dokumentidena

(Artikli 3 lõige 3, artikli 9 lõige 4 ja artikli 9 lõige 5)

Lisa 5a (tõenditena käsitatavad dokumendid)

– Endise Jugoslaavia Sotsialistliku Föderatiivse Vabariigi väljaantud sünnitunnistus või selle koopia;

– Serbia, endise Jugoslaavia Liitvabariigi, Serbia ja Montenegro liitriigi või endise Jugoslaavia Sotsialistliku Föderatiivse Vabariigi väljaantud ametlikud dokumendid, sealhulgas isikutunnistus või nende koopia, kus on kirjas sünnikoht ja/või alaline elukoht vastavalt artikli 3 lõikele 3.

Lisa 5b (*prima facie* tõenditena käsitatavad dokumendid)

– Muud dokumendid või tunnistused või nende koopia, millest nähtub, et sünnikoht ja/või alaline elukoht on Serbia territooriumil;

– kohtu- või haldusmenetluse käigus asjaomase isiku antud ametlik seletus.

– 6. lisa

[Serbia Vabariigi riigivapp]

....
....
....
....
..…… ....……..
…

(Koht ja kuupäev)

.....……
……..…

Taotlust esitava ameti-asutuse nimetus

Viide: .....……

Saaja:

.....… **KIIRMENETLUS**
……..…

.....…
……..…

.....……
……

(Taotlust vastuvõtva ametiasutuse nimetus)

TAGASIVÕTMISTAOTLUS

vastavalt Euroopa Ühenduse ning Serbia Vabariigi vahel […] sõlmitud riigis ebaseaduslikult elavate isikute tagasivõtulepingu artiklile 7

A. isikuandmed

Foto

1. Täielik nimi (perekonnanimi alla joonida)

.....

2. Sünninimi:.....

.....

3. Sünniaeg ja -koht:

.....

4. Sugu ja välimus (pikkus, silmade värv, eritunnused jne):

.....

5. Tuntud ka kui (varasemad nimed, muud kasutatavad nimed / nimed, mille all isikut tuntakse, või varjunimed):

.....

6. Kodakondsus ja keel:

.....

7. Perekonnaseis: abielus vallaline lahutatud lesk

Kui isik on abielus: abikaasa nimi

Laste nimed (kui on lapsi):

.....

.....

.....

8. Viimane aadress taotluse esitanud ja taotluse saanud riigis (kui on teada):

.....

B. Abikaasa isikuandmed (kui asjakohane)

1. Täielik nimi (perekonnanimi alla joonida).....

2. Sünninimi:.....

3. Sünniaeg ja -koht:

4. Sugu ja välimus (pikkus, silmade värv, eritunnused jne):

……

5. Tuntud ka kui (varasemad nimed, muud kasutatavad nimed / nimed, mille all isikut tuntakse, või varjunimed):

.....

6. Kodakondsus ja keel:

.....

7. Viimane aadress taotluse saanud riigis (kui on teada)

C. Laste isikuandmed (kui asjakohane)

1.Täielik nimi (perekonnanimi alla joonida).....

2. Sünniaeg ja -koht:

3. Sugu ja välimus (pikkus, silmade värv, eritunnused jne):

……

4. Kodakondsus ja keel:

.....

5. Vanemate andmed (sünniaeg ja -koht) (kui need erinevad punktides A ja B loetletud andmetest)

……

D. Üleantava isikuga seotud erilised asjaolud

1. Tervislik seisund

(nt eriarstiabi vajalikkus; võimaliku haiguse ladinakeelne nimetus):

.....

2. Märge isiku erilise ohtlikkuse kohta

(nt kahtlustatav raskes kuriteos; agressiivne käitumine):

.....

E. Lisatud tõendavad dokumendid

1..... .....

(passi number) (väljaandmise kuupäev ja koht)

.....	.....
(väljaandnud asutus)	(kehtivusaja lõpp)
2.....	.....
(isikutunnistuse number)	(väljaandmise kuupäev ja koht)
.....	.....
(väljaandnud asutus)	(kehtivusaja lõpp)
3.....	.....
(juhiloa number)	(väljaandmise kuupäev ja koht)
.....	.....
(väljaandnud asutus)	(kehtivusaja lõpp)
4.....	.....
(muu ametliku dokumendi number)	(väljaandmise kuupäev ja koht)
.....	.....
(väljaandnud asutus)	(kehtivusaja lõpp)

F. Märkused

.....

.....

.....

.....

(Allkiri) (Pitser/templijäljend)

1.1.1.1. 7. lisa

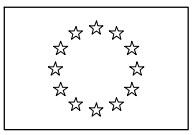

[Serbia Vabariigi riigivapp]

.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
...	...

(Koht ja kuupäev)

.....
.....

Taotlust
esitava ameti-
asutuse
nimetus

Viide:

.....

Saaja:

.....
.....

.....
.....

.....
.....

(Taotlust vastuvõtva ametiasutuse nimetus)

TRANSIIDITAOTLUS

vastavalt Euroopa Ühenduse ning Serbia Vabariigi vahel […] sõlmitud riigis ebaseaduslikult elavate isikute tagasivõtulepingu artiklile 14

A. isikuandmed

Foto

1. Täielik nimi (perekonnanimi alla joonida)

.....

2. Sünninimi:

.....

3. Sünniaeg ja -koht:

.....

4. Sugu ja välimus (pikkus, silmade värv, eritunnused jne):

……
…….

6. Tuntud ka kui (varasemad nimed, muud kasutatavad nimed / nimed, mille all isikut tuntakse, või varjunimed):

.....……
……..……

7. Kodakondsus ja keel:

.....……
……..

8. Reisidokumendi liik ja number:

.....……

B. Transiit

1. Transiidi liik:

- ❑ lennutransport
- ❑ maismaatransport

2. Sihtriik

……
…….

3. Muud võimalikud transiidiriigid

……
……

Kavandatud piiriületuskoht, üleandmise kuupäev ja aeg, saatemeeskonna kasutamine

……
……

……
……

……
……

5. Sissepääs teistesse transiidiriikidesse ja sihtriiki on tagatud
(artikli 13 lõige 2)

- ❑ Jah
- ❑ Ei

6. Teave transiidist keeldumise põhjuste kohta
(artikli 13 lõige 3)

- ❑ Jah
- ❑ Ei

C. märkused

.....
....……

.....
....……

.....
....……..

.....……
…….

.....

(Allkiri) (Pitser/templijäljend)

Ühisdeklaratsioon taasintegreerimise kohta

Lepinguosalised tunnistavad vajadust taasintegreerida Serbia Vabariigi kodanikke tõhusalt ja jätkusuutlikult sotsiaalsesse ja majanduslikku ellu. Nad kinnitavad oma kavatsust suurendada oma panust, ka rahaliselt, sellise taasintegratsiooni toetuseks, võttes arvesse ühenduse selleks eesmärgiks olemasolevat rahalist abi.

Ühisdeklaratsioon artikli 2 lõike 3 ja artikli 4 lõike 3 kohta

Lepinguosalised võtavad arvesse, et Serbia Vabariigi ja liikmesriikide kodakondsusseaduste kohaselt ei ole võimalik Euroopa Liidu ega Serbia Vabariigi kodakondsust ära võtta.

Lepinguosalised lepivad kokku, et konsulteerivad üksteisega õigeaegselt, kui nimetatud õiguslik olukord peaks muutuma.

Ühisdeklaratsioon artiklite 3 ja 5 kohta

Lepinguosalised püüavad saata isiku päritoluriiki tagasi kõik kolmandate riikide kodanikud, kes ei vasta või kes enam ei vasta lepinguosalise territooriumile sisenemise, seal viibimise või elamise kohta kehtivatele tingimustele.

Serbia Vabariigi deklaratsiooni kodakondsuse kohta

Serbia Vabariik kinnitab, et kooskõlas Serbia Vabariigi kodakondsusseadusega (Serbia Vabariigi ametlik väljaanne, nr 135/04) ei saa Serbia Vabariigi kodaniku loobuda Serbia Vabariigi kodakondsust juhul, kui kõnealune isik ei esita Serbia Vabariigi kodakondsusest loobumise taotluse esitamise ajal tõendit selle kohta, et talle antakse võõrriigi kodakondsus.

Ühisdeklaratsioon Taani kohta

Lepinguosalised võtavad arvesse, et käesolevat lepingut ei kohaldata ei Taani Kuningriigi territooriumi ega Taani Kuningriigi kodanike suhtes. Seepärast on asjakohane, et Serbia Vabariik ja Taani sõlmivad tagasivõtulepingu käesoleva lepinguga samadel tingimustel.

Ühisdeklaratsioon Islandi ja Norra kohta

Lepinguosalised võtavad arvesse Euroopa Ühenduse ning Islandi ja Norra vahelisi tihedaid suhteid, eelkõige neid, mis tulenevad 18. mai 1999. aasta lepingust, mis käsitleb nimetatud riikide ühinemist Schengeni *acquis*' sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega. Seepärast on asjakohane, et Serbia Vabariik ning Island ja Norra sõlmivad tagasivõtulepingu käesoleva lepinguga samadel tingimustel.

Ühisdeklaratsioon Šveitsi kohta

Lepinguosalised võtavad arvesse, et Euroopa Liit, Euroopa Ühendus ja Šveits on sõlminud lepingu Šveitsi ühinemise kohta Schengeni *acquis'* sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega. Seepärast on asjakohane, et pärast kõnealuse ühinemislepingu jõustumist sõlmib Serbia Vabariik tagasivõtulepingu Šveitsiga käesoleva lepinguga samadel tingimustel.